

2006 р. - Рік свт. Петра (Могили)

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української
православної громади Люблина

Люблин

№ 13 (50)

Грудень 2006 р.

www.chresto-vozd.harazd.net

Хроніка нашого буття (48)

- 4 листопада випала Дмитрівська поминальна субота. У нашому парафіяльному храмі – Хресто-Воздвиженській церкві за Літургією, яку служили о. митр. прот. Володимир Ходак та настоятель Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Любліні о. прот. Мирослав Вишневецький, поминали ми всіх, хто упокоївся в Господі, у тому числі імена покійних членів української православної громади Люблина. Після Літургії на середині храму була відслужена загальна панахида.

- Цього ж дня увечері о. В. Ходак відслужив у нашому храмі Вечірню. У неділю 5 листопада випало свято св. ап. Якова, брата Господнього. Божественну Літургію служили отці Володимир та Мирослав. На закінчення служби о. Мирослав проголосив, що в нашій парафії проводитиметься збірка пожертв на ікону свт. Петра (Могили), покровителя нашої парафії. Після Літургії відбулася традиційна зустріч при чаю.

- 11 листопада суботню Вечірню служив о. настоятель. 12 листопада недільну Божественну

Літургію служили о. о. Володимир та Мирослав. На традиційній зустрічі при чаю батьки маленької Марійки Висоцької представили парафіянам нову парафіянку і запросили всіх на келих вина з цієї нагоди. Цього ж дня відбулися перші збори новообраної Парафіяльної ради та Ревізійної комісії нашої парафії (див. – стор. 4).

- У п'ятницю 17 листопада при нашій церкві відбулася зустріч осіб, які хотіли включитися в акцію допомоги у відбудові церкви в Команчі. У зустрічі взяв участь голова Комітету відбудови церкви в Команчі о. прот. Юліан Феленчак, благочинний Сяницького деканату. На зустрічі був також присутній настоятель нашої парафії о. Мирослав.

- У суботу 18 листопада Вечірню служив о. Мирослав. Божественну Літургію у неділю 19 листопада служили о. о. Володимир та Мирослав. Після Літургії проведено зустріч при чаю.

- Чергова зустріч присвячена допомозі у відбудові церкви в Команчі відбулася у четвер 23 листопада. (Ширше – див. стор. 5.) Хронікар

3 нагоди Дня Ангела

*Його Високопреосвященства Високопреосвященнішого Авеля,
Православною Архiepіскопа Люблінського і Холмського,
який випадає у Неділю Святих Праотців, сердечно вітаємо Архiepіастиря.*

*Бажаємо Вам, Владико, багатьох сил, духовної радості
та усіх благ від Всевишнього. Іс полла еті Деспота!*

Настоятель та вірні
Православної Парафії
свт. Петра (Могили) в Любліні

Це вже 50-ий номер «Православною Голосу Люблина»

Разом із започаткуванням літургійного життя української православної громади Люблина у Хресто-Воздвиженській церкві в січні 2003 р., почав з'являтися «Православний Голос Люблина». Став він за цей час інтегральним елементом життя нашої спільноти, ріс разом і з нею, а останнім часом у зв'язку зі створенням парафії свт. Петра (Могили) став парафіяльним бюлетенем.

Ці 50 номерів містять різноманітну інформацію, в першу чергу з життя нашої спільноти. Бюлетень став розлогою хронікою громади і парафії. Залучив до активного співтворення немалу кількість людей, впливаючи на збільшення активності громади. Переконалим виявом його потрібності є те, що постійно були

люди, готові покласти свої пожертви на видання чергового номера. Викликав також немале зацікавлення поза Люблином. Звичайно, хотілося б, щоб був він ще кращим. Проте, яким він буде надалі, залежить від усієї нашої парафії.

П'ятдесятий номер – це гарна нагода подякувати всім, хто досі допомагав у творенні часопису за ці чотири роки: численним авторам, особам, котрі виконували маловдячну, але необхідну технічну й редакційну роботу, врешті – спонсорам видання, без яких жервенності не було б нашого бюлетеня. Всім Вам щире: Спаси Господи!

Редактор «ПГЛ»
Григорій Купріянович

Пам'яті святителя Петра (Могили)

з нагоди 410-річчя від дня народження і 360-річчя смерті

Люблин, 3-4 грудня 2006 р.

Почесний патронат:

Православний Архієпископ
Люблинський і Холмський Авель
Генеральний консул України в Любліні
Іван Грицак

3.12.2006 – год. 9

Божественна Літургія, співає молодіжний хор Перемисько-Новосанчівської православної єпархії «Ірмос» під диригування Маріанни Ярої

ПАРАФІЯЛЬНА ЦЕРКВА ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРАФІЇ СВТ. ПЕТРА (МОГИЛИ) В ЛЮБЛИНІ, UL. DOLIŃSKIĘGO 1

3.12.2006 – год. 16

Урочистий концерт Пам'яті святителя Петра (Могили) у виконанні молодіжного хору Перемисько-Новосанчівської православної єпархії «Ірмос» під диригування Маріанни Ярої

Слово про свт. Петра (Могилу) виголосить Православний Архієпископ Люблинський і Холмський Авель.

Під час концерту буде проведена збірка пожертв на відбудову церкви в Команчі.

ПРАВОСЛАВНА КАФЕДРАЛЬНА ЦЕРКВА ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЬОГО, UL. RUSKA 15

4.12.2006 – год. 10¹⁵

Молебень свт. Петру (Могилі)

ПАРАФІЯЛЬНА ЦЕРКВА ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРАФІЇ СВТ. ПЕТРА (МОГИЛИ) В ЛЮБЛИНІ, UL. DOLIŃSKIĘGO 1

4.12.2006 – год. 11

**Науковий симпозиум Митрополит Петро (Могила)
– європейський інтелектуаліст і православний святий**

ІНСТИТУТ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ, UL. NIEŚA, A 5

Організатор: Українське Товариство в Любліні,
у співпраці з: Люблинсько-Холмською православною єпархією, Генеральним консульством України в Любліні, православною парафією свт. Петра (Могили) в Любліні, кафедральною православною парафією Преображення Господнього в Любліні, Інститутом Центрально-Східної Європи.

Перші збори Парафіяльної ради та Ревізійної комісії

12 листопада ц.р. після недільної Божественної Літургії відбулися перші збори Парафіяльної ради та Ревізійної комісії Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Любліні. Ці парафіяльні органи були обрані 8 жовтня ц.р. і згодом затверджені Високопреосвященнішим Архієпископом Люблінським і Холмським Авелем. Після затвердження архиєреєм обидва органи могли почати свою діяльність.

На зборах головував настоятель парафії о. прот. М. Вишневський. Присутні були всі члени Парафіяльної ради (Г. Купріянович, А. Савенець, М. Луцок) та Ревізійної комісії (С. Зінчук, С. Бакун, П. Сова), а також кандидатка до Ревізійної Комісії (М. Сосідко).

На зборах обговорено основні питання функціонування парафії, вказано на потребу пошуку форм діяльності нашої спільноти вже як окремої парафії. Прийнято рі-

шення про поділ обов'язків між членами Парафіяльної ради. Була також представлена фінансова ситуація парафії і обговорено питання забезпечення фондів для нормального функціонування парафії. Наголошено, що вимагатиме це більшого зусилля і почуття відповідальності за парафію з боку всіх парафіян. Парафіяльна рада прийняла рішення про встановлення з початком 2007 р. самообложення на суму 10 зл місячно від сім'ї, зазначаючи, що це добровільний податок і кожен парафіянин сам вирішить, чи може вплачувати таку суму.

Обговорено також плани різних заходів, які відбуватимуться в житті парафії упродовж ближчих місяців, зокрема, урочистостей на честь покровителя парафії свт. Петра (Могили) на початку грудня, свята св. Миколая для дітей, парафіяльного свята 14 січня 2007 р. та інші питання. (х)

Самообложення – вияв нашої відповідальності за свою парафію

Успішне функціонування парафії залежить від заангажування всіх парафіян. Саме з наших пожертв фінансується функціонування храму і парафії. Від піроку ми є окремою парафією, це накладає на нас більші обов'язки. Мусимо спільно подбати про забезпечення функціонування парафії. Бюджет парафії складається з пожертв на тарілку, прибутку з продажу свічок і видань, індивідуальних пожертв та самообложення – добровільного податку на церкву.

Парафіяльна рада Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Любліні на своїх перших зборах 12 листопада прийняла рішення, що для забезпечення нормального функціонування парафії необхідним є встановлення з початком 2007 р. **самообложення** в нашій парафії на суму **10 зл місячно від сім'ї**. Звичайно, самообложення є добровільним податком і кожен сам вирішить, чи може таку суму вплачувати щомісячно на функціонування нашої парафії. Самообложення просимо вплачувати о. настоятелю, скарбнику або іншим членам Парафіяльної ради.

Парафіяльна рада
Православної Парафії
свт. Петра (Могили) в Любліні

Дякуємо

Українське Товариство в Любліні висловлює подяку Генеральному консульству України в Любліні за передання шкільних підручників для навчання учнів української недільної школи в Любліні, а також українознавчої літератури, CD-дисків та карти для бібліотеки нашої організації.

*Управа
Українського Товариства в Любліні*

З життя православних українців у РП

Згоріла церква в с. Команча на Лемківщині

13 вересня 2006 р. згоріла одна із найцінніших пам'яток церковної архітектури Лемківщини – церква Покрову Пресвятої Богородиці в с. Команча. Ця трагедія вразила не лише українську православну спільноту Команчі, для якої ця церква була парафіяльним храмом, але й усіх, хто бачив цю перлину церковної архітектури.

Село Команча, засноване в 1512 р., майже від самих початків мало свій храм – вже з 1565 р. є перша згадка про православну церкву в селі. Мабуть, наприкінці XVII ст. церква стала уніятською, коли згоріла в 1800 р., на місці ранішого православного храму побудовано в 1802 р. нову греко-католицьку церкву. В 1947 р. більшість українських мешканців Лемківщини була депортована в рамках акції «Вісла» на північні й західні землі Польщі. Проте частина населення unikла депортацій, інші повернулися в 50-ті роки. Державні власті зачинили церкву в Команчі на початку 60-х років. У 1962 р. на прохання вірних відновлено в Команчі православну парафію. Наступного року передано парафії церкву Покрову Пресвятої Богородиці.

Історія команчанської церкви закінчилася 13 вересня 2006 р. Цього вечора церква згоріла з невідомих досі причин. Стихія знищила храм разом з усім, що в ньому знаходилося: іконостасом з 1832 р., іконами, церковною утваррю, богослужбовими книгами. Віціліла лише дзвіниця та хрест, споруджений на пам'ятку 1000-ліття Хрещення Руси-України.

Безпосередньо після трагедії прийнято рішення про відбудову церкви. З благословення Православного Архієпископа Перемиського і Новосанчівського Адама створено Комітет відбудови церкви в Команчі. Багато осіб та установ декларує допомогу при відбудові церкви, проте вимагатиме це великого зусилля, оскільки вступний кошт відбудови – це близько 1 мільйон зл. Інтернет-сайт церкви: <http://www.cerkiew-komancza.pl> (лє)

Всі, хто хоче підтримати відбудову церкви можуть вплачувати гроші на банківський рахунок парафії:

Parafia Prawosławna w Komańczy
PBS O/Sanok
97 8642 0002 2001 0033 7832 0001
na odbudowę cerkwi

Люблин – на відбудову церкви в Команчі!

Українське Товариство в Люблині та Православна Парафія свт. Петра (Могили) в Люблині вийшли з ініціативою провести в Люблині збірку пожертв на відбудову церкви в Команчі. Своє благословення для акції дав Православний Архієпископ Люблинський і Холмський Амель. Акцію підтримали також Генеральне консульство України в Люблині, кафедральна парафія Преображення Господнього в Люблині, парафія св. Івана Богослова в Холмі, Братство Православної Молоді Люблинсько-Холмської єпархії.

Організаційні зустрічі зацікавлених учасцю в акції відбулися 17 та 23 листопада ц.р. у прицерковному залі парафії свт. Петра (Могили). На першій зустрічі був присутній голова Комітету відбудови церкви в Команчі і благочинний Сянницького деканату о. прот.

Юліан Феленчак, котрий зворушливо розповів про трагедію в Команчі, актуальну ситуацію та плани відбудови.

В рамках люблинської акції збірки пожертв на відбудову команчанської церкви передбачається:

- 1 грудня – збірка пожертв в час Українського дня в Радіо Люблин,
- 2 грудня – концерт хору «Ірмос» у холмській церкві,
- 3 грудня – концерт хору «Ірмос» *Пам'яті свт. Петра (Могили)* у люблинській кафедральній церкві.

Передбачаються також інші заходи (зокрема, виставка фотографій), залежно від кількості й активності людей, заангажованих в акцію. (лє)

У нашій єпархії

Мандрівка кафедрального хору Люблина до Вюртемберга

Важливою подією в житті Люблинсько-Холмської єпархії стала поїздка хору кафедрального собору Люблина до Німеччини 10-15 листопада 2006 р. на запрошення представників Євангелистської Церкви Вюртемберга.

Співпраця та дружні взаємини між Люблинсько-Холмською єпархією та Церковним Округом в Балінгені були започатковані ще на поч. 90-х років минулого століття. Товариські екуменічні взаємини обох Церков були підкріплені підписами єпископів на угоді, укладеній в 1993 р. в Тюбінгені. Умови підписаного документу передбачали виконання з обох сторін низки спільних проектів (зустрічей для спільної молитви, обміну досвідом), які б могли підсилити та підтвердити партнерське порозуміння обох Церков, що й стало чи не найважливішою метою у цій тривалій співпраці. Важливим внеском для зміцнення цих стосунків з німецького боку стало фінансування побудови Православного Дому Соціальної Допомоги в Любліні та монастиря преп. Онуфрія в Яблочині.

Делегація з Балінгену неодноразово з дружнім візитом навідувалася до Польщі. Так, з 10 по 13 червня 2004 р. гості відвідали православні парафії в Пулавах, Холмі, монастиря преп. Онуфрія в Яблочині, а в Любліні – церкву Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього, а також кафедральний собор Преображення Господнього.

31 травня 2006 р. на землі Люблинсько-Холмської єпархії завітав хор згаданого Євангелистського Церковного Округу під диригуванням Вольфганга Ені.

А цієї осінньої пори на запрошення Євангелистської Церкви та з благословення владыки Авеля голосисті хористи кафедрального собору Люблина під керівництвом диригента Андрія Боубля ступили на передальпійські землі Швабського узгір'я.

Кількаденна поїздка до Німеччини (10-15 листопада 2006 р.) у кожного з учасників залишила незабутні враження. А їх було чимало. Адже впродовж усіх днів мали змогу насолоджуватися осінніми альпійськими краєвидами – милуватися вершинами гір, повитих ранковим туманним серпанком, напиватися досхочу сосновітряного аромату, ловити на своїх долонях несміливі краплини осіннього дощу, поглядом ловити початок і кінець серпантину доріг. Кожного дня ми порушували спокій старовинних містечок, невеличкі гостроверхі будиночки яких розкинулися по пагорбах, мов гриби в післядощову пору. Їх розпростерті обійми – віконниці – привітно запрошували нас у свої володіння. А ми й не відмовлялися. Зі щирим зацікавленням та посмішкою на вустах обережно ступали невеличкими чистими вуличками, зупиняючи свій погляд на всьому. І не зважаючи на незмінне, здається, вічне цокання годинників на стінах будинків, що постійно нам нагадувало про етикет гостинності і про чітку спланованість нашого перебування тут, ми все ж

дозволяли собі час від часу загубитися в часі. Бо ж хіба можна без хвилювання і з байдужістю пройти повз кам'яниці, на яких незброєним оком можна побачити сліди кількох епох, відчути присутність минулих століть, пізнати і зрозуміти написане в шкільних підручниках, згадати дитячі цілком реальні мандрівки у світ казки. Отак легко перетинаючи межі минулого і сучасного, реальності і фантазії, дитинства і дорослості, ми разом прожили напевно одні з найдивовижніших днів у житті.

Не менше задоволення нам принесло знайомство та спілкування з господарями цього краю, які на дуже високому рівні забезпечили організацію нашого прийняття. Поїздка стала черговою нагодою пізнати та зрозуміти один одного.

Ще одним чи не найважливішим позитивом цієї мандрівки стало досягнення нашої головної мети – успішні 3 концерти в храмах різних міст Південної Німеччини. Слухачам було запропоновано найрізноманітніші літургійні та паралітургійні твори, які найвиразніше могли проілюструвати церковну пісенну традицію Люблинсько-Холмської єпархії. Важливими для сприйняття і розуміння німцями східнослов'янського духовного пісенспіву стали пояснення керівника хору змісту, історії написання того чи іншого твору. Перекладала німецькою усе промовлене диригентом одна з хористок – Беата Камінська. Особливе зацікавлення та піднесення в присутніх викликало виконання німецькомовної пісні «Коль славен Ти». Склепіння готичних костелів наповнювалися в цю мить повноголоссям усіх присутніх. Зрештою, свідченням успішного концертування можуть слугувати і три публікації на сторінках місцевої преси.

Шукайте за адресою:

www.cerkiew.pl

А починалося усе так...

9 листопада перед виїздом із Люблина в храм Преображення Господнього о. Георгій Лукашевич разом з о. Мартином Госціком у присутності всіх хористів, диригента, перекладача Мирослава Чапковича відслужили молебень за усіх, хто вирушає в далеку подорож.

Наступного дня ми прибули до Балінгена – південь Німеччини (Вюртемберг). Поселилися в парафіяльному євангелістському домі в Тіренгені. На наше прибуття уже чекав Архієпископ Люблинський і Холмський Авель з о. протодияконом Марком. Важливою для знайомства як хористів, так і представників духовництва обох Церков, стала перша спільна вечеря в цьому ж домі. Дружню атмосферу забезпечували і українські та німецькі пісні, що лунали з уст присутніх.

11 листопада відбулася поїздка до Альбштадту. Надзвичайно цікавою виявилася екскурсія до Штауфенберзького замку, в одній з будівель якого знаходиться музей музичних інструментів, а також справжня майстерня музичних інструментів кін. XIX – поч. XX ст., яку музею в 1982 р. передав сам майстер – Герберта Моріц Мюнніг. Після цього в парафіяльному домі в Балінгені відбувся спільний обід, на якому представники обох Церков виголосили вітальне слово. Владика Авель наголосив на важливості такої співпраці між обома Церквами і подарував пастору килим зі старозапвітнім зображенням Святої Трійці в ангельських подобах.

Увечері, якраз у час, коли німецька громада вшановувала св. Мартина (Туринського єпископа) – покровителя центрального і найбільшого костелу Балінгена, відбувся перший концерт хору.

Наступного дня в костелі св. Мартина відбулось богослужіння, на якому до спільної молитви приєдналися і ми. Після богослужіння відбулася зустріч із протестантським єпископом Франком Отфрідом Юлієм в місті Тюбінген. Після обіду мали нагоду оглянути околиці цього університетського

міста, зокрема, колишній монастир Бебенгаузен. Увечері відбувся другий із запланованих концертів.

13 листопада з самого ранку ми поїхали до міста Штутгарта, в якому жили всесвітньовідомі філософ Гегель та письменник Шіллер, де в 1956 р. була сконструйована перша в світі телевізійна вежа. Кілька годин мандрували вуличками старовинного міста, оглядали будівлі замків, храму, в готичних склепіннях якого в 1534 р. прозвучала перша протестантська проповідь.

Цього ж вечора в м. Тюбінген відбувся наш останній концерт.

Незабутні враження залишилися від подарованого нам останнього дня перебування на Вюртемберзькій землі. На околицях південної Німеччини – в Мерсбурзі – ми відвідали музей Біблії, в якому після детальної розповіді про книгодрукування та після показу відповідних верстатів, кожен мав нагоду відчути себе Гутенбергом. На згадку про ці короткі курси першодрукарства кожен отримав «майже власноручний» видрук 23 псалма на «майже пергаменті». Після цього ми поїхали вивчати глибини та широти «Швабського моря» – Боденського озера, що сусідує з кордонами Німеччини, Австрії та Швейцарії. Саме такою була дорога через старовинний Констанц до найбільшого острова на Боденському озері – Рейхенау. На цьому острові відвідали найважливіші святині – храм св. Марії, а також св. Георгія. Коли проїжджали вздовж р. Рейн, з протилежного берега ба-

чили, як у сонячному промінні блискотіли верхівки швейцарських Альп. Зрештою, і до самої Швейцарії було недалеко – якихось 2 кілометри.

Закінчувався цей неймовірний і, на жаль, останній день нашого перебування в Німеччині прощальною зустріччю в Тіренгені з усією протестантською громадою, де ми переглянули низку цікавих слайдів із життя місцевої громади, мали нагоду вкотре поспілкуватися з представниками Євангелістського Церковного Округу в Балінгені, вкотре згадати усе побачене та пізнане за ці кілька днів.

Цей пісенний вечір, зрештою, як і всі попередні дні, став яскравим свідченням важливості та необхідності задекларованого понад десять років тому єкуменічного партнерства між Люблином і Балінгеном. Адже сенс людського існування полягає у взаємопізнанні, взаєморозумінні та взаємозбагаченні. У цьому ж, як вказував колись прот. Георгій Флоровський, сенс істинно церковного покликання православних звершувати «єкуменізм в часі», який доповнює й поглиблює характерний для протестантського світу «єкуменізм у просторі». Покликання звершувати пошук духовної повноти у Христі через самопізнання та пізнання інших, покликання засвідчувати присутність благодаті раннього, нерозділеного християнства в сучасному Православ'ї. Думаю, в цьому мали нагоду переконатися усі учасники мандрівки.

Ірина Кметь

Запрошуємо на інтернет-сторінку
Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Люблині
для української православної громади:
www.chresto-vozd.harazd.net

На веб-сайті знайдете інформацію про нашу парафію і громаду, історію Православ'я в Люблині, фотоальбом про життя громади, інтернетну версію «Православного Голосу Люблина», посилання на цікаві православні та українські сторінки, Галерею свт. Петра (Могили), актуальну програму богослужінь у нашому храмі.

Отець Тома Попеску

Життя Єремії Киндії

(Закінчення з попереднього номеру «ПГЛ»)

Взяв я книгу і свічки та й пішов без слова за монахом, котрий залишив мене одного в келії, у якій було лише ліжко. Засвітив я одну свічку і почав читати книгу, її назви з грецьким звучанням уже не пам'ятаю. З перших слів я зрозумів, що йдеться в ній про великий тягар, який бере на себе той, хто одягає підрясник. Читаючи, я відчував, що весь я порушений і найшла мене думка, щоб погасити свічку і покластися. Проте подумав я, що мушу прочитати хоча б один раз те, що дістав до прочитання. А якщо запитає мене про те, що я прочитав?

І так читав я дуже повільно зі зростаючою увагою. Коли закінчив, свічка загасла. Поклав я голову на подушку й пробував усвідомити собі, що зі мною відбувається. У моїй душі почалася справжня буря. Ставив я запитання: Господи, чи я достойний носити на моїх плечах ярмо священства? Мені було тридцять років, але досі не усвідомлював я собі, що як священник мушу стати зовсім іншою людиною, ніж був досі. Коли прочитав я слова: «священство, хоча со-вершається на землі, є частиною життя небесного, а священник, для котрого це є посланням, мусить бути таким чистим, начебто був би у небі серед сил небесних», щойно тоді я зрозумів, скільки мені не вистачає.

Вперше я усвідомив собі, що бути священником не означає перевищувати інших владою, багатством, силою голосу, ані кількістю випитого вина, – це означає, що треба піднятися понад іншими смиренністю звичаїв, вірою, благочестям і силою молитви.

І тоді почув я чітко голос, хоч не знав я, чи він іззовні, чи пливе із мого нутра: «Священник мусить бути живим образом Євангелія, котре тримає у своїх руках». Оволодів мною жах. Вирішив я, що не буду священником, але зразу прийшов мені на думку батько, всі витрати, котрі на мене виклав, і моя мати, і всі з мого села. Що ж вони скажуть, коли побачать, що повертаюся тим, ким я виїхав. Знову почав я задкувати. Господи, сказав я, коли б усі думали так, як я цього вечора, у нашій країні не було би священників. То ж потрібно, що хтось узяв на себе цей обов'язок.

І так роздумуючи, засвітив я другу свічку, вирішивши читати далі. Випадково відкрив я книгу в іншому місці. Там ішлося про обов'язки архиєрея. Мій зір зупинився на словах св. апостола Павла: «Не покладай рук своїх похапцем ні на кого і не бери на себе відповідальності за гріхи інших. Залишайся сам у чистоті».

Я тоді зрозумів, чому митрополит наказав мені саме так провести цю ніч. Щоб не брати на себе відповідальності за мої гріхи поставив переді мною дзеркало, щоб я сам подивився у нього і розсудив, чи достойний я прийняти це посланництво і щоб це я сам відповідав за свою малість.

Читав я далі, а потім поволі, крок за кроком засуджував своє життя аж по сьогоднішній день. Не було гріха, котрого б я не совершив.

Напружував я весь свій розум, щоб зрозуміти, чи я спроможний почати нове, краще життя, визволитися від усього, що досі було моєю участю. Не

знаходив я у собі такої сили і сказав я: Єреміє, якщо не знайдеш у собі сили, щоб не піддатися спокусі і визволитися від гріха, мусиш віднайти у собі силу, щоб відмовитися від священства. Вирішив я не приймати священства за жодних обставин.

І тоді загасла друга свічка. Кинувся я на ліжко в одязі й ламав собі голову, що сказати батькові. Думав, щоб сказати йому правду, але відчував я тоді, як зимний піт виступає у мене на чолі. Врешті, після довгих роздумів, знайшов я вихід зі становища. Придумав я велику брехню. Це мене дещо заспокоїло і вже над ранком заснув я глибоким сном. Прокинувся я після сходу сонця, коли монах, котрий привів мене тут увечері, застукав зі всієї сили у двері, і закричав: Ходи, владика тебе кличе.

Митрополита застав я у його спальні, коли стояв він біля хреста. Я поклонився і поцілував його в руку, так як навчив мене монах-двірник, і повернув книгу, а митрополит запитав мене солодким голосом:

– Скажи мені, сину, що ж ти вирішив? Чи підеш сьогодні до сповіді, щоб завтра міг я тебе висвятити у диякона?

– Не стану священником, високопреосвященніший владико, – відповів я рішуче.

Почувши ці слова, митрополит Грігоріє подивився на мене допитливо і двічі повторив запитання, але я кожного разу відповідав рішуче: ні. Тоді митрополит поклав обі руки на моїй голові, кажучи:

– Нехай Бог тебе благословляє, оскільки знайшов я в тобі більше віри, ніж в інших. Відійди у мирі.

Поцілував я знову руку митрополита і вийшов. Приголомшений хвилями думок, зійшов я з гори, де містилася резиденція митрополита, і опинився вічна-віч з батьком.

– Коли свячення?

– Закінчене. Не хочуть мене висвятити, – відповів я, зажурений.

– Чому? – крикнув він, можливо, підозрюючи правду.

– Цілу ніч монахи нападали на мене, щоб дав я їм золота, багато золота – брехав я, оком не моргнувши.

– Тоді вертаймося туди – сказав батько спокійніше, поклавши руку на сакви біля пояса. – Чи ж не маю рулону золотих монет, котрі взяв я з дому?

– Ти говориш про цю жменьку золота, батьку? – відповів я, нажаханий своєю брехнею, в котрій мусив брести далі. – Хвилину тому митрополит викликав мене до себе і, вказуючи на свій клубок, що лежав на столі, великий як горщик, сказав: Бачиш цей митрополичий клубок? Поки не наповниш його золотом, не дістанеш свячень.

Коли почув я слова, котрі вирвалися тоді з уст мого батька, почав я благати Бога і не перестав усе життя, щоб простив мені цей гріх. Коли гнів батька дещо ослаб, почав він нарікати, що настоятель зі Златарі виїхав, а я дякував Богові, що так сталося, оскільки в протилежному випадку батько дізнався б усю правду.

І тут старий Єремія замовк, залишаючись довго з очами, поверненими в бік лісочка.

Думав я, що він споглядав на кози, але він, здається, дивився в минуле, на шлях свого життя, оскільки через якийсь час глибоко зітхнув і сказав неначе

до себе: «Слава Тобі, Господи, що не став я священником, оскільки зробив би я велику помилку. Після п'яти років я овдовів і до п'ятдесяти третього року життя ще двічі ставав вдівцем. Тепер мені сімдесят три роки і від двадцяти років я вдівець із десятком дітей від трьох жінок. Які шеленства чинив я на всіляких весіллях та гуляннях! Усі вважали мене за легкодуха, але ж я був мирянином. Може, це й не були великі гріхи? Але коли б я був священником? «Горе тому, хто творить соблазн».

Після цих слів старий Єремія тричі перехрестився і взяв скибку гарбуза.

– Як бачиш, отче, покійний дійсно мав сто три роки, – сказав дяк Йоніце Панку, підвівшись зі стільчика.

У цей час тесляр вже закінчив збивати дошки труни й зібрані люди чекали, здивовані, що ми не закінчуємо розмови.

– Після того, що я почув, відправимо старому Єремії похорон першого класу.

І дійсно, промовили ми стільки молитов і проспівали стільки піснеспівів, як на похороні архиєрея. В час богослужіння здавалося мені, що з неба дивиться на мене дух зі сталі Єремії Киндії, випалений у життєвих подвигах, а поруч нього з чистого золота дух митрополита Грігоріє, котрого величина випливала з його достойного життя і залишиться надовго у пам'яті нашого народу.

Над відкритою могилою, без підготовки, промовив я проповідь, котра зворушила мене самого і мешканців Вирволени. Всі мали очі возведені до неба, на котре вказав я рукою, кажучи:

– «Щаслива дорога, по котрій ідеш сьогодні, душе, оскільки підготовлене тобі місце спочинку».

Переклав Григорій Купріянович

Учні української недільної школи
при православній парафії свт. Петра (Могили) в Любліні
сердечно запрошують на

Свято св. Миколая,

котре відбудеться
у світлиці нашого парафіяльного храму
у неділю **17 грудня 2006 року**
після Літургії

У програмі Свята:

- розповідь про св. Миколая Мир-Лікійського
- вірші про святого Миколая
- пісня до святого Миколая
- прем'єра вистави «Подарунок святого Миколая»
- та інші цікаві події, на які сподіваємось.

Нічого над смерть
певнішого людині
нема, а година
в Божих таємницях
самого Бога
перебуває.

Святитель Петро (Могिला)

Аркадій Жуковський

Духовий заповіт і смерть митрополита Петра (Могили)

Дуже мало відомо про стан здоров'я і причину смерті митрополита Могили, який прожив тільки 50 років. Він відійшов у вічність у повному розгарі праці, залишивши багато задумів не зrealізованими, як, наприклад, його заходи на відтинку екуменізму, видання «Життя святих» і багатоілюстрованої Біблії, до якої гравер Ілля вже виконав гравюри. Але із смертю Могили припинено розпочату роботу, і це видання Біблії не появилось.

Відчуваючи наближення свого кінця, 22 грудня 1646 р. (ст. ст.), Петро Могिला склав духовний заповіт, в якому зазначав: «Оскільки нічого над смерть певнішого людині нема, а година в Божих таємницях самого Бога перебуває... будучи хворобою навщеним від Господа Бога й не бажаючи зоставити в якомусь не порядку дім

мій, від Господа Бога мені в зверхність доручений, всі мої наміри віддавши на всемогутню волю Божу, учиняю короткий волі моєї, коли так Господь Бог визначив, такий останній Заповіт».

В цьому заповіті знаходимо два аспекти: духовний, в якому Петро Могила висловлює кредо свого віровизнання, робить підсумки своєї діяльності та дає напрямні, побажання, для найважливіших ділянок на майбутнє. У другій частині митрополит висловлює своє останнє бажання щодо розподілу свого маєтку, при цьому знову дбаючи про «дім мій, від Господа Бога доручений», під чим розумів Київську митрополію. З останньої частини видно, до чого Могила був найбільш прив'язаний і кому доручав виконати цей заповіт. Найбільшу увагу присвячено Київській колегії, далі: Печерський ма-

настир з церквою святого Спаса, Свята Софія, Богоявленська церква Київського братства, Десятинна церква, Видубицький монастир та ряд інших спільного перебування монастирів та шпиталів. Частина свого маєтку, «набутого в світському моєму стані», Петро Могила записав своєму рідному братові Мойсееві Могили.

Останній твір Петра Могили – це його заповіт. Дуже слушно зазначав єпископ Сильвестр Гаєвський у передмові до українського перекладу з польської мови цього заповіту: «Ніщо так повно не характеризує Петра Могили, як його заповіт, складений ним самим за кілька днів до смерти. То велична програма закінченої роботи й мистецький плян закріплення проробленого на наступні необмежені часи».

Щодо самої дати смерті Петра Могили, то є деякі розходження через старий і новий стиль, як також тому, що смерть наступила вночі під Новий рік, тобто на пограниччі 1646 і 1647 років.

Митрополит П. Могила помер під Новий рік, тобто 1 січня 1647 р. (ст. ст.), або 11 січня 1647 (н. ст.), о 4 годині вночі. Цю дату подає Макарій Булгаков: «Цей рідкий поборник освіти і православія скінчився в ніч на 1 січня 1647 р., на 50 році свого життя». Згодом цей

же автор повторяв: «П. Могила помер 50 років після народження, о четвертій годині вночі під 1 січня 1647 р. За дев'ять днів до своєї смерти, почувачися хворим, він написав свій духовний заповіт». Так само В. Аскоченський пише: «В ніч з 31 грудня на 1 січня 1647 р. віддав він праведну душу свою в руки Божі». Більшість пізніших істориків тримались цієї дати: М. Костомаров, Ф. Терновський, М. Грушевський, М. Возняк, «Українська Радянська Енциклопедія», О. Оглоблин.

Лазар Баранович: «Могила скрила од нас Могилу. (...) Не можна досить оплакати Могилу: був він нам отець і настир любий. Любовного любо прийняли в небі, а нам би потрібен був другий Могила».

Ряд інших істориків подають дату смерті Могили на рік пізніше. Джерело цього датування походить з одного з рукописів Румянцевського музею, які видав А. Востоков. У цьому рукописі написано:

«Року 1647 преставився (помер) пресвятіший архієпископ і митрополит Київський і благочестивий Галицький і всієї Руси Петро Могила, архимандрит печерський, місяця грудня, 31 дня в четвер перед св. Василієм. Година третя вночі: стояв в св. Софії аж до 9 березня, тоді був день вівторок, другий тиждень посту.

В цьому ж році 25 лютого вибраний на митрополію київську Сильвестр Косів, тоді був четвер сирного тижня». Слідом за джерелом дотримувалися цієї дати: С. Р. [ождественський], Е. Кіммель, Бухбергер. Тоді як А. Маль-

ві і М. Віллер беруть дату написання заповіту за дату смерті, а саме – 22 грудня 1646 (ст. ст.).

Тлінні останки П. Могили перенесено до собору Св. Софії, де вони перебували до 19 березня 1647 р., коли їх поховано «на вказаному ним самим місці у великій Печерській церкві у лівому крилосі, між двома стовпами. Над прахом його немає ні монумента, ні надгробника: але Академія служить живим пам'ятником цьому великому ієрархові».

На похороні проповідь виголосив один з вихованців колегії – Йосип Калимон, який видав її польською мовою під назвою «Поновлений жаль».

На місце Петра Могили Київським митрополитом був вибраний на соборі 25. 2. 1647 р. один з його близьких спів-

робітників Сильвестр Косів, а на печерського архимандрита вибрано 25.1.1647 р. Йосифа Тризну.

Нововибрані наступники продовжували намічений своїм великим попередником шлях; могилянська доба вступала в нову фазу свого існування, але відсутність самого Могили відчувалася. Про це й писав 24 роки пізніше ректор Колегії, Лазар Баранович: «Могила скрила од нас Могили. При тому пастирю прийнялась у нас добра нива. Не можна досить оплакати Могили: був він нам отець і пастир любий. Любовного любо прийняли в небі, а нам би потрібен був другий Могила».

Аркадій Жуковський

Поміщено фрагмент книги А. Жуковського, *Петро Могила й питання єдності Церков*, Київ 1997, с. 108–110. Збережено правопис оригіналу.

Пожертвуймо на ікону свт. Петра (Могили)

Святим, особливо пов'язаним із православною традицією Люблина, є свт. Петро (Могила), адже це Він освячував старовинну люблинську церкву Преображення Господнього. Коли у 2003 р. організували життя української православної громади Люблина при Хресто-Воздвиженській церкві, саме цей святий був обраний особливим покровителем нашої спільноти. Завершенням цього стало рішення архієпископа Люблинського і Холмського Авеля з червня ц.р. про створення в Люблині окремої парафії для української православної спільноти саме в честь цього святого.

Нам необхідно мати ікону небесного покровителя нашої парафії – свт. Петра (Могили). Тим більше, що через два місяці – 14 січня 2007 р. – літургійно відзначимо 360-річчя упокоєння цього великого святого. До цього часу хотіли ми мати ікону святого.

Звертаємося до всіх вірних нашої парафії, до всіх, хто хоче підтримати це блага діло – про жертви, за які буде придбана ікона покровителя нашої парафії святителя Петра (Могили), митрополита Київського і Галицького.

Пожертви просимо вплачувати о. настоятелю, церковному старості, скарбнику або іншим членам Парафіяльної Ради. Список жертводавців буде поміщений в одному із чергових випусків «Православного Голосу Люблина». Спаси Господи!

Св. Великомучениці Варвари

Тропар

Варвару святую почитим:
вражія бо сіті сокруши і,
яко птиця, ізбавися
от них помістю і орудієм
Креста, всечестная.

Варвару святую шануймо:
ворожі бо сіті розірвала і,
як птиця, визволилася
від них за допомогою
і зброєю Хреста, всечестная.

Кондак

В Тройці благочестно
піваємому послідовавши Богу
страстотерпице, ідољская
приступила єси чтилища.
Посереді же подвига
страдальчествующи, Варваро,
мучителей прещенія не
устрашилася єси,
мужемудренная, велегласно
поющи присно: Тройцу чту,
Єдино Божество.

У Тройці благочесно
оспіваному Богу послідувала
ти, страстотерпице, ідољські
відкинувши шанування.
Посеред
подвигу страждаючи, Варваро,
погроз мучителів
не злякалася, мужемудренна,
вельмигласно співаючи завжди:
Тройцю шаную, Єдине
Божество.

Пожертву на видання цього номеру бюлетеня «Православний Голос Люблина»
склали Ярослава Шевчук та Андрій Савенець.

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української православної громади Люблина
Настоятель Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Люблині: **о. прот. Мирослав Вишневський**.
Редактор бюлетеня: **Григорій Купріянович**.
При творенні часопису співпрацювали: Андрій Савенець (мовна редакція), Дмитро Шевчук (інтернет), Людмила Купріянович, Петро Сова.
Адреса: Parafia Prawosławna pw. św. Metropolity Piotra (Moły) w Lublinie dla ukraińskiej społeczności prawosławnej, ul. Dolińskiego 1, 20-127 Lublin.
E-mail: chresto-vozd@cerkiew.pl Internet: <http://www.chresto-vozd.harazd.net>

Програма богослужінь
у православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади
грудень 2006 р. Б.

2 грудня, субота

17⁰⁰ Вечірня

3 грудня, Неділя 25-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія (співає молодіжний хор Перемисько-Новосанчівської православної єпархії «Ірмос»)

після Літургії зустріч при чаю

16⁰⁰ Концерт пам'яті свт. Петра (Могили) (КАФЕДРАЛЬНА ЦЕРКВА)

4 грудня, понеділок. Введення в храм Пресвятої Богородиці

9⁰⁰ Божественна Літургія

10¹⁵ Молебень свт. Петру (Могили)

11⁰⁰ Симпозіум Митрополит Петро (Могила) – європейський інтелектуаліст і православний святий (ІНСТИТУТ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ)

9 грудня, субота

17⁰⁰ Вечірня

10 грудня, Неділя 26-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія

після Літургії зустріч при чаю

13 грудня, середа. Св. ап. Андрія Первозванного

9⁰⁰ Божественна Літургія

16 грудня, субота

17⁰⁰ Вечірня

17 грудня, Неділя 27-а по П'ятидесятниці. Св. влмц. Варвари

9⁰⁰ Божественна Літургія

після Літургії Дитяче свято св. Миколая

19 грудня, вівторок. Свт. Миколая Мир-Лікійського

9⁰⁰ Божественна Літургія

23 грудня, субота

17⁰⁰ Вечірня

24 грудня, Неділя 28-а по П'ятидесятниці. Святих Праотців

9⁰⁰ Божественна Літургія

30 грудня, субота

17⁰⁰ Вечірня

31 грудня, Неділя 29-а по П'ятидесятниці. Св. Отців. Перед Різдвом Христовим

9⁰⁰ Божественна Літургія

Парафіяльним храмом православної парафії свт. Петра (Могили)
в Любліні для української православної громади
є церква Воздвиження Чесного Хреста Господнього.
Хресто-Воздвиженська церква міститься у Православному Домі
Соціальної Допомоги в Любліні (ul. Dolińskiego 1, неподалік вул. Любартовської).